

Tunnustame
parimaid
sekretäre



Lk 2



Osakond:
Neuroloogia

Lk 3

EMO-st
aprillilõpu
öödel

Lk 4



k u u k i r r i Regionaalhaigla

Mai 2007 • Nr 5 (56)

Rahvusvahelise õdede päeva tähistamine Regionaalhaiglas

PERH-is tähistati rahvusvahelist õdede päeva konverentsiga, selle lõpus kuulutati välja tiitlite Kliiniku Aasta Õde ja Kliiniku Aasta Hooldaja saajad. Kaunis punkt õdede päevale pandi rahvusoperis Estonia, elades kaasa romantilisele balletile Sülfid.

Tänavuaastase õdede päeva konverentsi teema oli Positiivsed praktiliseerimiskeskonnad: kvaliteetsed töökohad = kvaliteetne patsiendihooldus.

Avasõnavõttus tervitas sotsiaalminister Maret Maripuu kõiki õdesid-hooldajaid tähtsa sündmuse, öenduse sünnipäeva puhul. „Õe elukutse on aegumatu väärtusega, seda vajab ühiskond alati,“ sõnas minister. Ta toonitas, et kindlasti vajavad õed tunnustust oma tööle, mis on raske ja stressirohke. „Kui tihti oleme mõelnud sellele, et õed töötavad hülisel öhtutundidel ja öösel. Õde peab alati kuulama ja mõistma patsientide muresid, peab naeratama, kui tahaks nutta, peab olema hooliv, tasakaalukas. Õed teevad oma tööd armastusega, sest muidu ei saagi seda teha,“ ütles Maripuu. Ministril oli hea meel tõdeda, et Põhja-Eesti Regionaalhaiglas väärtustatakse õdede tööd ning palju on ära tehtud töökeskkonna parandamiseks. Minister Maripuu pidas oluliseks, et õdedel säiliks tahe olla abivalmis just siin, Eestimaal: „Peame pakkuma selliseid võimalusi, et õed tahaksid siin töötada.“

PERH-i juhatuse esimees Tõnis Allik tänas õdesid ja hooldajaid tehtud töö eest. Ta arutles öenduse võtmeküsimuste üle tänases Eestis ja meie haiglas ning nentis, et haigla juhtkond on läbi aastate suhtunud öendus hoolivalt ja tunnustavalt. „Kuid kas me oleme mõistnud kogu selle professioni töö sisu?“ esitas ta retoorilise küsimuse ja avaldas arvamust, et siin on veel arenguruumi. Lõpetuseks sõnas Allik: „Täna teid, et olete jäänud lojaalseks oma professionile ja Põhja-Eesti Regionaalhaigla kui tööandjale.“

Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli nimel soovis õdedele-hooldajatele õnne ja tervist kooli rektor Ülle Ernits. „Tublid olete,“ kiitis ta, „tulge öendusteaduse magistrirõppesse!“

Konverentsil esines pikema ettekandega öendusvaliteedist PERH-i öendusjuht Aleksei Gaidajenko.



Ükski meditsiinasutus ei saa toimida ilma õdede ja hooldajateta.



Õde Merle Freimann tutvustamas uut koolitusprojekti.

Verekeskuse õde Sirje Multrami ettekanne oli teemal Vere ohutus doonorist retsiptidini. Juhendi rollist kvaliteetses valuravis rääkis anesteesiakeskuse valuõde Helen Valk, pulmonoloogiakeskuse juhtiva vanemõe Anastasia Pärnsalu ettekande teemaks oli Ohutu keskkond tagab kvaliteedi.

Koolitame töötutest hooldajaid

Uudset, perspektiivikat ja haigla vajalikku projekti, mis on käivitatud koostöös Tallinna Tervishoiu Kõrgkooliga, euroraha toel, tutvustas konverentsi kuulajatele PERH-i poolne projektkoordinatoor Merle Freimann. Nimetatud projekti täisnimi on: Hool-

daja ameti omandamine läbi koolituse, sotsiaalse nõustamise, praktika ja tööle rakendamise tervishoiusektoris – CARE project. Projekti eesmärgiks on luua süsteem, mille kaudu saaks hooldusala väljaõpet ja tulevikus ka tööd praegusel hetkel tööturul väljas olevad inimesed. Peamiseks sihtgrupiks on tööturuametis arvel olevad eesti- ja muukeelsed, madala haridustasemega töötud ja ilma tööta inimesed. Projekti taotleja on Tallinna Tervishoiu Kõrgkool, partneriteks SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla ja Tööturuamet. Projekti eelarve on 3,5 miljonit krooni, sellest 2,8 miljonit on planeeritud saada ESF meetme 1.3 alt ning Eesti avaliku sektori finant-

seering on ligi 739 tuhat krooni. Projekt kestab alates aprillist 2007 kuni augustini 2008 ning viiakse läbi neljaetapilisena. Esmanõustamisele kutsutakse 200 inimest, psühholoogilise ettevalmistuskoolituse saab 75 inimest, erialast koolitust, sh sotsiaalne nõustamine, saab 60 inimest. Projekti tulemusena oodatakse, et tööd saab 50 töötut, st haiglasse võiks lisanduda 50 haritud ja selleks tööks koolitatud hooldajat. See vähendaks vabade hooldaja ametikohtade arvu haiglas 4-5%-ni. Käesoleval ajal on täitmata hooldaja ametikohti PERH-is 96, see on 12%.

Regionaalhaigla rolliks selles projektis on järgmised tegevused:

- Täpsustada tööjõuvajadus kliinikute lõikes
- Aidata kaasa edukale värbamiskampaaniale (sh organiseerida haigla külastusi ja tutvustada tööd)
- Aidata kaasa koolitusprogrammi väljatöötamisele
- Valida sobivad praktika juhendajad, kes saavad ka koolitust
- Organiseerida koolitatavatele sobivad ruumid
- Organiseerida praktika haiglas
- Toetada tööklubide toimumist
- Rakendada sobivad koolitatud tööle ja toetada töölerakendumist.

Aime Taevere

Kommentaari projekti kirjeldusele

Hooldajate projekti idee pärineb 2006. aastast ja sai tuult tiibadesse pärast haigla rahulolu uuringu tulemuste selgumist. Lisaks igapäevasele murele – hooldajaid on keeruline leida ja samas on ka „voolavus“ suur ning uued hooldajad on inimesed „otse tänavalt“, kel puudub ettevalmistus – teadvustus uuringu järgselt, et hooldajad tunnetavad, et nende pööratakse haiglas kõige vähem tähelepanu, nende töö on vähe väärtustatud-tunnustatud. See kõik kannustas otsima võimalusi probleemide leevendamiseks.

Otsisime võimalikke riiklike ja Euroopa toetuskeeme tööandjatele. Ega neid palju olegi. Peamiselt toetatakse aktiivseid tööjõuturumeetmeid ehk töötute väljaõpet. Esialgu püüdsime teha koostööd Töötukassaga, mis pakkus grupi koondatute väljaõppeks lisarahasid. Kahjuks jõudsid haiglasse vaid üksikud teistest organisatsioonidest koondatud ning grupikoolituse idee ei rakendunud. 2006. a oli võimalik taotleda Euroopa Sotsiaalfondi rahasid. Suurepärase koostöös Tallinna Tervishoiu Kõrgkooliga, kel oli seljataga edukas koduhooldajate väljaõppe projekt, kirjutasime meetmesse 1.3 (Võrdsed võimalused tööjõuturul) projekti, et tuua tööjõuturule ja haiglasse suurem grupp haritud hooldajaid. Suure panuse ettevalmistamisse andis haigla poolt ka meie öendusjuht Aleksei Gaidajenko.

Haigla jaoks on see väljakutse – kas me suudame end näidata avatud ja sõbraliku organisatsioonina, kelle juures 50-60 väljakoolitatud hooldajat sooviksid tööle asuda? Projekti käigus antakse ka haigla poolsetele praktikajuhendajatele enam infot, millised on töötute eripärad – nt tundlikkus, madal enesehinnang jm – mida tuleks ka töökollektiivis arvestada. Töötuid ei tasu karta ega neisse eelarvamusega suhtuda. Projekt on üles ehitatud nii, et kõik õppijad, ka pikaajaliselt ilma tööta olnud inimesed saaksid võimalikult palju nõustamist, harjuksid töötamisega ja saaksid igakülgselt tuge, et asuda meile 2008. aastal tööle haritud hooldajatena. Andkem inimestele võimalusi!

Eveli Illing
koolitustalituse
juhataja





Regionaalhaigla uus nõukogu

23. mail kinnitas sotsiaalminister Maret Maripuu Regionaalhaigla uue nõukogu koosseisu, mille liikmeteks on Toomas Varek, Toomas Vilosius (pildil), Rain Rosimannus, Margus Lepik, Liisa-Ly Pakosta, Helle Mäelt-seemes ja Ester Pruuden.

Oma esimesel koosolekul valisid nõukogu liikmed nõukogu esimeheks Toomas Vilosius.

Põhja-Eesti Regionaalhaigla kuni 7-liikmeline nõukogu määratakse ametisse ja kutsutakse tagasi sotsiaalministri poolt. Nõukogu liikme volituste tähtaeg on 3 aastat.

Ülemarstide konkurssidest

Jätuks eelmises kuukirjas alustatud ülevaatele konkurstitulemustest, on mul heameel Teid teavitada vahepealsel perioodil valitud uutest/taasvalitud ülemarstidest. Uued ülemarstid on paremaks eristamiseks endiselt välja toodud punasega.

Diagnostikakliiniku patoloogia keskuse juhataja - ülemarst **dr Tiina Leismann**

Kirurgiakliinik:

Üldsisehaiguste keskuse osakondade juhataja-ülemarst ametikohtadele laekus kokku 7 sooviavaldust. Valituks osutusid järgmised kandidaadid:

- I kirurgia osakonna juhataja - ülemarst **dr Toomas Ümarik**
- II kirurgia osakonna juhataja - ülemarst dr Jaan Tepp
- III kirurgia osakonna juhataja - ülemarst dr Rein Adamson
- Uroloogiaosakonna juhataja - ülemarst dr Ülo Zirel

Ortopeedia keskuse osakondade juhataja-ülemarst ametikohtadele laekus kokku 5 sooviavaldust ja valituks osutusid järgmised kandidaadid:

- I ortopeedia osakonna juhataja - ülemarst dr Maksim Lugovskoi
- II ortopeedia osakonna juhataja - ülemarsti k.t. dr Maksim Lugovskoi
- III ortopeedia osakonna juhataja - ülemarst **dr Andrus Kikas**
- Septilise ortopeedia osakonna juhataja - ülemarst dr Mark Kuznetski

Kardiotorakaalkirurgia keskuse osakondade juhataja-ülemarst ametikohtadele laekus kokku 3 sooviavaldust ja valituks osutusid järgmised kandidaadid:

- kardiokirurgia osakonna juhataja - ülemarst dr Toomas-Andres Sulling
- veresoontekirurgia osakonna juhataja-ülemarst dr Andres Idla
- Rindkerekirurgia osakonna juhataja-ülemarst dr Tõnu Vanakesa

Viia Miil
Personalidirektor

Alates 1. juunist kuni 31. augustini on **Mustamäe korpuse kantselei avatud kl 08.00-16.00.**

Aasta sekretärid

Nagu traditsiooniks saanud, kuulub PERH-is sekretäride päeva tähistamise juurde ka kliinikute parimate sekretäride austamine.

TIIU RÄMMI Sisehaiguste kliinik (dialüüsi- ja nefroloogia osakond)

Töötab osakonnas alates 2002. a. Tiule on võõras ütlus „ma ei tea“, igale probleemile suudab ta leida lahenduse. Tänu Tiule võib dialüüsi- ja nefroloogia osakonna keerukate ja kallite raviarvete punktuaalse täpsuse suhtes alati kindel olla. Kolleegid hindavad Tiut äärmiselt kõrgelt.

KAIRE KREBS Psühhiaatrikliinik (VII osakond)

Töötab osakonnas alates 1997. a. Kairet hinnatakse tema meeskonnatöö oskuse ning väga hea empaatiavõime tõttu. Ka ekstreemsetes töö-situatsioonides suudab Kaire jääda rahulikuks ja tasakaalukaks ning leida tekkinud olukordadele lahendus.

MAAJA TRUUVERT Kirurgiakliinik (neurokirurgia keskus)

Töötab keskus alates 1998. a. Maaja on hinnatud kolleegide seas oma kõrge professionaalsuse, abivalmiduse ja rõõmsa meele tõttu.

ANŽELIKA SKALDINA Diagnostika-kliinik (laboratoorium)



Parimate sekretäride pildil (vasakult) Kristina Ivanova, Tiiu Rämmi, Anželika Skaldina, juhatusesimees Tõnis Alilik, Maaja Truuvert ja Kaire Krebs. Pildilt puudub Marju Mitt (välisilähetuses).

Töötab laboratooriumi sekretärina alates 2000. a. Anželika juures hinnatakse tema õppimis- ja arenemisvõimet ning korrektsust tööülesannete täitmisel. Anželika suur väljakutse on osalemine laboratooriumi kvaliteedisüsteemi arendamises, sh kvaliteedidokumentatsiooni haldamises.

KRISTINA IVANOVA Keila haigla (sisehaiguste osakond)

Töötab Keila haiglas alates 2001. aastast, 2005. aastast sekretärina. Kristina on hea ülevaade nii Keila haiglast kui ka kogu Regionaalhaiglast, seetõttu oskab ta oma igapäevatöös väga hästi luua seoseid suures tervikus.

MARJU MITT Anestesioloogiakliinik (intensiivravi keskus)

Marju töötab anestesioloogiakliinikus alates 2001. aastast. Marju juures hindavad kolleegid tema kohusetundlikkust, abivalmidust ja väga head suhtlemisoskust.

Parim sekretär: Siin on rõõm töötada

Kirurgiakliiniku parimaks sekretäriks valiti tänavu Maaja Truuvert neurokirurgia keskus.

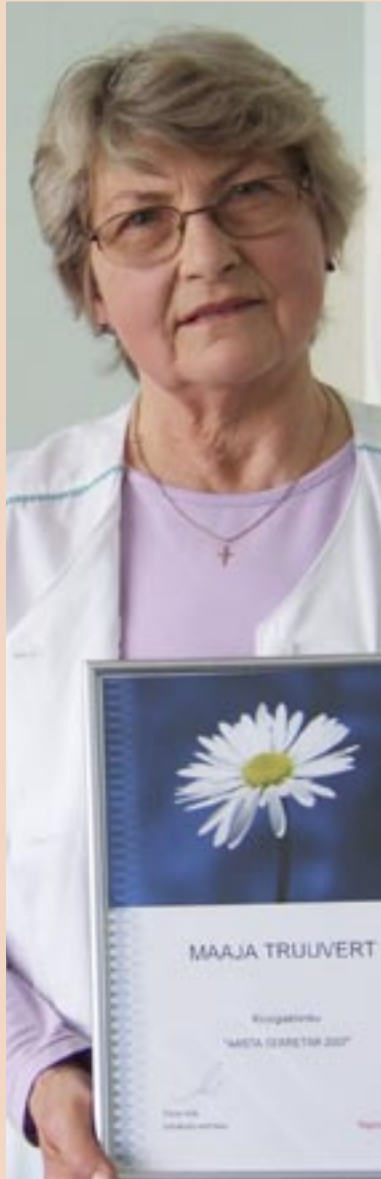
Maaja Truuvert, väljaõppinud matemaatik, on jõudnud elu jooksul veel teisegi ameti selgeks saada ja tänaseks päevaks on ta üheksa aastat haiglas sekretärina töötanud. Elukestva õppe musternäidis! Muide, oma 68 aasta kohta näeb Maaja kadestamisväärselt hea välja ja on silmatorkavalt ärksa mõtlemisega. Ta on oma kolleegide poolt kõrgelt hinnatud, arstide suhtumise kohta on olnud kuulda, et tohtrid armastavad teda.

Kas vastab tõele, et töötasite aastakümneid matemaatikuna?

Jah, lõpetasin 1963. aastal Tartu Ülikooli matemaatika erialal. Kuus aastat töötasin TA Majanduse Instituudi majandusmatemaatika sektoris. 1969. aastal loodi Eesti Raadios arvutuskeskus ja mind kutsuti sinna tööle. See oli väga põnev aeg! Arvuti tähendas tol ajal ikka mitut toatäit varustust. Esimene arvuti Eesti Raadios oli Armeenias toodetud Razdan-3. Käisime seda Jerevanis õppimas. 30 aastat töötasin raadio arvutuskeskuses. Siis läksid suured arvutid vanarauaks, mina aga vanaduspensionile. Selleks ajaks tundsin, et tõesti tahan juba koduseks jääda. No ja ega seal enam nii palju inimesi ei vajatudki, tehnika jõulise arengu tulemusena muutusid arvutid hästi võimsaks ja kompaktsesks.

Kuidas matemaatikust sai neurokirurgia keskuse sekretär?

See oli täitsa juhus! Mu täditütär Tiiu töötas tollases närvikliinikus



Maaja Truuvert.

sekretärina, ta kavatses terviselikel põhjustel lahkuda ja saanud teada, et olen Eesti Raadiost ära, kutsus mind enda asemel tööle. Enne, kui

jah sõna ütlesin, käisin kaks nädalat tema juures ametit õppimas. Tundsin end küll väga rumalana. Ei osanud ma diktofonilindilt õigesti aru saada eestikeelsetest ega ammuigi ladina-keelsetest terminitest. Dr Ellamaa hoidis kahe käega peast kinni, kui mu esimest epikriisi nägi! Ometi võtsin julguse kokku ja tulin tööle. Päästis see, et õnneks Tiiu tervis paranes ja nii jäime mõlemad tööle. Kaasa aitas ka arstide kannatlikkus, heasoovlikkus ja abivalmidus. Muidugi, mulle väga meeldis arstide seltskond, olin varemgi unistanud meedikute seas töötamisest.

Millised on sekretäritöös kõige vajalikumad omadused?

Korrektsus, kohusetundlikkus ja tähelepanelikkus. Vajalik on hea õigekeele oskus, sest väljastada tuleb palju tekste. Vigaseid tekste on piinlik lugeda. Täpsus on väga vajalik.

Mina teenindan praegu neurokirurgia keskuse viit arsti, asendajana vahest ka teise osakonna kolme arsti. Meditsiinalasel „täienen“ iga päevaga, uurin uute sõnade ja väljendite tähendust. Tohtrid naeravad, et teoreetiliselt võiksin juba ka opereerida!

Kas leiata ühiseid jooni matemaatika ja sekretäri ametis?

Tänapäeval töötavad nii matemaatikud kui ka sekretärid arvutiga. Iga sekretär peab olema pisut matemaatik, rohkem küll arvutispetsialist. Matemaatikuna saan arvuti võimalusi rohkem ära kasutada sekretäri töös. Näiteks, kuna ma ei valda pimesüsteemi, aitab mul teksti kiiremini sisestada oskuslikult koostatud autotekst. Arvutust nõudvates ülesannetes kasutan ulatuslikult Exceli võimalusi,

koostades ülesannetele sobivaid lahendusvalemiteid jne.

Minu jaoks on just opikirjelduste ja epikriiside sisestamine arvutisse kõige huvitavam tööloik, aga tehniline ja mehaaniline töö, mis on rutiinne, see mulle ei meeldi. Andmete kontrollimine ja arvete tegemine jääb sinna vahepeale.

Mis on 10 aastaga muutunud?

Väga palju! Alguses tehti arvutiga vaid opikirjeldusi ja epikriise. Varsti võeti aga haiglas kasutusele infosüsteem „EsTer-2“, mida pidevalt täiendatakse uute tegevustega. Seetõttu on tulnud sekretärile palju tööd juurde, huvitavat tööd, samas ka palju paberimajandust ja arvepidamist, rutiinset.

Mida Te ütlete oma arstide kohta?

Oi, arstid on meil väga toredad! Vaatamata oma pingelisele tööle on nad alati rõõmsameelsed, sõbralikud, lahked ja abivalmis. Sekretäridel on nendega väga hea läbisäämine.

Kas te teadsite, et Teid valitakse Aasta Sekretäriks?

Ei, ei olnud aimugi. Esimese ehmatusena mõtlesin, et kui oleksin teadnud, siis oleksin vist tunnustamise-hommikul bussist maha jäänud... Aga tegelikult oleksin siis ilma jäänud paljust ilusast. Oli väga liigutav, pisar tuli silma...

Hommikul ärkan rõõmsa meeliga ja tulen heatujulisena tööle, sest tean, et siin ootavad ees toredad inimesed. Siin on väga meeldiv töötada.

Küsis: Aime Taevere

Neuroloogiaosakond – 10!

Tagasihoidlikud, ent tegusad

„Paber näitab, jah, et meie osakond sai aasta algul 10-aastaseks,“ sõnab neuroloogiakeskuse juhataja dr Andrus Kreis. Aga mitte ainult juubeli pärast ei tulnud Kuukiri külla, ikka positiivse imago tõttu, mis neuroloogidel Regionaalhaiglas on.

Kuukiri tahab hakatuseks teada, mida asjaosalised ise oma osakonna tegevuseks peavad. Andrus Kreis, neuroloog-ülemarst, neuroloogiakeskuse juhataja sõnab: „Hea meeskond eelkõige. Töötajad, kes on kompetentsed ja koostöövõimelised.“ Neuroloogiakeskuse juhtiv vanemõde Piret Mülner kinnitab sama: „Inimesed. Meil on väga tore ja üksteist toetav seltskond. Oleme hästi kokku kasvanud, kõik toimib.“ Tohtri sõnusi puuduvad osakonnas arstidevahelised probleemid, ei ole omavahelisi pingeid, mõtlemine on ühelaadne. Doktor Kreis: „Sarnane arusaamine asjadest teeb minu kui keskusejuhataja töö oluliselt kergemaks. Selle eest olen väga tänulik. Me ei ole erilised ega arvagi, et peaksime erilised olema. Närvihaiguste ravi on suhteliselt keeruline töö, aga seda korvab superkollektiiv!“

Läbipõlemise oht

„Eriti just õendushoolduspersonalitöö teevad raskeks psüühilised haiged ja need, kes ei suuda ise oma elementaarsete tegevustega hakkama saada, neid tuleb hooldada,“ selgitab dr Kreis. Mõlemal, arste ja õdesid puudutab see, et haige paranemine on väga pikaldane. Mitte et nad üldse ei paraneks, aga paranemine üldjuhul ei toimu haiglas, mis muudab patsiendid pahuraks ja rahulolematuks. Dr Kreis: „Me oleme sellega küll harjunud, eriti, kes pikemalt sel ala töötanud on. Kui tead rohkem konkreetsete haiguste kulgu ja kaasnevaid iseloomumuutusi, siis suhtud rahulikumat. Läbipõlemise oht on õdedel ja hooldajatel suurem, sest nad puutuvad patsientidega pikemalt kokku, arstid vähem.“

Kui ajaloost rääkida, siis – haiged ja haigused on jäänud ju samaks – näiteks nõukogude ajal oli neuroloogias ja neurokirurgias kaks kuud puhkust. „Just sellepärast, et meil on psüühiliste probleemidega haigeid väga palju.“ Pikem puhkus ja 20%-line palgalisa spinaalsete haigete hooldamise eest kadus koos Eesti Vabariigi tulekuga.

Hooldajatest ja õdedest ongi neuroloogiaosakonnas praegu kõige suurem puudus. „Ega see töö igapähele ei sobi ka, siin oled ikka väga lähedases kontaktis inimesega, tõstad ja keerad, see pole kerge ega igapähele ka vastuvõetav, olla pideva häda ja viletsuse sees,“ kommenteerib tohter. Õde mahendab: „Ega see töö nüüd nii kole ka ei ole! Ja tüdrukud on vastutulelikud – kui nad ütlesid, et nüüd aitab, mitte ühtegi ületundi enam, siis oleksime hädas.“

Muutused ja arengud

Arengud neuroloogias ei ole nii tormilised kui mõnes teises valdkonnas, näiteks onkoloogias või kardioloogias. Neuroloogias loetakse heaks, kui kümne aasta kohta midagi uut tuleb. Dr Kreis: „Ravimeid tuleb juurde,



Neuroloogiaosakond peaaegu terves koosseisus. Esireas (vasakult) dr Anne Perli, õde Raissa Zmarjova, hooldusõde Natalja Karotamm, õde Julia Tatarinova, dr Andrus Kreis, juhtiv vanemõde Piret Mülner, vastutav õde Heli Teder, õde Marili Ansip; teine rida (vasakult): dr Indrek Kütt, sekretär Kai Pedajas, õde Jane Joll, abiline Olga Kabrits, hooldaja Maret Kalda, perenaine Nelli Ivanovskaja, õde Inge Shevtshenko, hooldaja Nadezda Jegorova, õde Maie Eelmäe, õde Epp Ole, õde Natalja Mets; kolmas rida (vasakult): dr Tiit Retter, dr Ande Lindmäe, dr Katrin Sikk, dr Merike Porosaar, dr Tea Lepik, dr Erki Loigom, hooldaja Ljudmilla Vasar, dr Anu Saar, dr Silja Kullamaa, dr Sofia Levtsjuk.

Neuroloogiaosakonna statistikat 2006

- statsionaarseid haigeid - 1397,
- neist erakorralisi haigeid 91,7%
- voodihõive - 83,1%
- ravi kestus keskmiselt - 8,2 päeva
- ambulatoorseid haigeid 4387

Peamised haigused, mida ravime statsionaarselt: insult, lülisambast lähtuvad haigused, epilepsia, sclerosis multiplex, neuroinfektsioonid.

Ambulatoorselt ravime kõiki neuroloogilisi haigusi, kõige enam peavaludega, nimmeradikulopaatiaga, Parkinsoni tõvega, polüneuropaatiaga ning epilepsiahaigusi.

uute ravimite põhiline eelis on see, et need on paremini talutavad. Efektivsuse tõus pole nii suur kui just kõrvalnähtude vähenemine. Muutunud on niipalju, et on rohkesti uusi uurimistuleid. Tohtri sõnusi on oluline see, et leiaks närvihaiguste viir-varrist need haigused, mida ikkagi saab mõjutada. „See ongi meie põhiline ülesanne.“

Närvisüsteem on üldiselt kehvalt uuritud. Taastumisvõime on mingil määral siiski olemas, aga kui närvi-koed või -rakud on hävinenud, siis see loob ravi seisukohast teatavad piirid. Enamik paranemist toimub nõ loomulikult teel, organism ise ravib ennast. „Meie kui arstide roll on ravi seisukohast suhteliselt tagasihoidlikum,“ jääb doktor tagasihoidlikuks.

Koostöö on oluline

Keskmine ravi kestvus neuroloogiaosakonnas on 8 voodipäeva ringis. Dr Kreis: „Võtsin 10 aasta statistilised näitajad kokku, voodipäevade pikkus on pisut vähenenud, aga kõigub samas vahemikus.“ Vähemaks on jäänud tänu sellele, et oluliselt on paranenud haigla võime insuldi jm raskete haige-

te saatmiseks taastusravile ja pikaravile. „Aga selleks, et edasisele ravile saata, peavad haiged mingil määral ikkagi stabiliseeruma,“ selgitab tohter ja sõnab, et see eriala on väga huvitav, vaatamata ühiskondlikku tunnustuse ja kiirete tulemuste puudumisele. „Närvihaiged ongi sellised haiged, kes ikka aeg-ajalt tagasi pöörduvad meie poole, mõni vajab ka pidevat jälgimist. Ravimitega saab tänapäeval siiski küllalt hästi mõjutada.“

Õde Piret tähtsustab füsioteraapiat: „Tihe koostöö käib meil füsioterapeutidega, nemad on need, kes patsiendi piltlikult õeldes jalgele tõstavad, nemad annavad nii personalile kui ka omastele nõu, millele tähelepanu pöörata.“ Liikumisteraapia rolli rõhutab ka tohter: „Võib öelda, et füsioterapeutid on peaaegu nagu meie keskuse töötajad, alati tulevad hea meelega appi, kui vaja. Tihe ja pidev koostöö toob edu.“

Keskmise suurusega keskus

Neuroloogiaosakonnas on 45 voodit, töötab 14 arsti, 18 õde ja 9 hooldajat. „Paras keskmise suurusega keskus,“ leiab dr Kreis. Noori on ka juurde tulnud, näiteks osakonna noo-

Tulge meile, siin on väga mõnus töötada!

Õdede seisukohalt on meie töö hästi mitmekesine ja huvitav, on nii palju erinevaid aspekte, patsientidel pole mitte ainult neuroloogilised probleemid, vaid ka kardioloogilised ja muud, sa puutud kõigega kokku. Meie õendushoolduspersonalitöö on väga edukalt toime juhitaval hingamisoleva patsiendi põetamisega. Ja edusammud. Kui sa näed, et patsient hakkab iseseisvalt jooma, on see meie jaoks edusamm. Käsi hakkab liikuma – see on juba midagi! Taastumine nõuab haigelt ja ka meilt aega ja kannatust, aga see tuleb. Ja teeb rõõmu.

Piret Mülner
Neuroloogia-
keskuse juhtiv
vanemõde



rim tohter lõpetas eelmisel aastal residentuuri. Kõige vanem arst on üle 60. Valitseb naiste ülemvõim – meesarste on vaid kolm.

Osakonnal on välja kujunenud oma traditsioonilised ühissetevõtmised, näiteks jõulupeod talvel ja piknikud suvel. Õde Mülner: „Õed on vahel organiseerinud ka muid üritusi, käisime veekeskuses, oleme teinud ka ühiseid teatrikülastusi.“

Dr Kreis räägib, et vähemalt paar korda aastas tahetakse ikka väljaspool haiglat midagi ette võtta: „Arstidega oleme suviti matkamas käinud, rohkem jalgratastega, aga sel aastal plaanime jalgsimatka.“

Aime Taevere



Asjaajamisteenistuse juhataja Margit Miller

Margit Miller on sündinud 01.03.1968. 1992. a lõpetas Tartu Ülikooli filosoofia teaduskonna ajaloo osakonna üldajaloo erialal.

Aastal 2000 omandas arhivaari kutsetunnistuse (magistri kvalifikatsioon arhiivinduses).

Pärast ülikooli lõpetamist töötas Margit Kiili Gümnaasiumis ajaloo ja filosoofia ajaloo õpetajana ning täitis Okupatsioonimuuseumis peavarahoidja ülesandeid. Alates 2000. a teostas Rahvusarhiivis arhivaarina arhiivijärelevalvet asutustes. Aastast 2002 on ta Regionaalhaiglas paarhivaar, alates 01.05.2007 asjaajamisteenistuse juhataja.

Margit kasvatab kahte last (tütar Urve, 16, ja poeg Jüri, 11).

Haigla eest leiti õppegranaat

28. aprilli hommikul leiti Regionaalhaigla Mustamäe korpuse ees olevalt haljasalalt vedelemas õppegranaat. Kohale tulnud demineerijad purustasid granaadi veekahuriga.

Kohale saabusid nii päästeameti demineerijad, politsei kui ka kiirabi. Päästeameti teatel leiti Mustamäe korpuse juures maast sütikuga õppegranaat RG-42, mis kiiresti veekahuriga puruks lasti.

Politsei algatas juurduse, et selgitada välja, kuidas õppegranaat haljasalale sattus.

Koos jooksurajal

Kolmandat aastat järjest osalevad Regionaalhaigla võistkonnad Hansapanga tervisejooksul. Alates mai-kuust kuni septembri lõpuni joostakse iga kolmapäeva õhtul sarja raames Tallinna parkides ja metsades 3-5 kilomeetrit, kokku 21 korral.

Seekord on meie haiglast jooksurajal kuus viieliikmelist võistkonda.

1) Regionaalhaigla väledad õed: Ülle Ilves, Helen Kattago, Aet Variksoo, Tatjana Märtsen, Ruth Katanje.

2) Regionaalhaigla arstid: Andrus Arro, Riina Arro, Andres Pulges, Indrek Seire, Jaan Tepp.

3) Regionaalhaigla kirurgilised õed: Marika Pihel, Janika Rukis, Piret Tõnisson, Anneliis Sallo ja Ulvi Laur.

4) Regionaalhaigla koolrofoobid: Annika Lents, Asta Auerbach, Elari Valk, Jana Lass, Kaire Luik.

5) Regionaalhaigla jalutajad: Ants Kurvet, Agne Tšerenkova, Katrin-Elisabeth Juhani, Siiri Maasen, Olga Belousova.

6) Regionaalhaigla Kuues: Vahur Hollo, Allan Kändmaa, Vladimir Kolbassov, Triin Peterson, Kerdi Jaamu.



Olav Prits

06.10.1946-20.05.2007

Sa lahkusid kõige ilusamal ajal – kesk öiekuud ja ootust suvele. Neli aastat kestnud raske haigus sai võitu. Lõppesid valu, kannatused ja vaev.

Olav sündis Kesk-Eestis Põltsamaa lähisel Pajusis kooliõpetaja peres 1946. aastal. Varane lapsepõlv möödus sõjajärgsel perioodil suhteliselt kehvades oludes, mistõttu oskas ta rõõmu tunda pisiasjadest ka oma hilisemas elus.

1962-1966 õppis Olav Tallinna Polütehnikumis raadioaparatuuride ehituse erialal, mille järgselt töötas Eesti Telegraafiagentuuris kuni 1968. aastani. Siis tuli äratundmine, et tõeline kutsumus on arstiamet.

1968-1974 oli ta Tartu Ülikooli arstiteaduskonna ravieriala tudeng, järgnes aasta internatuuri tolleaegses Tallinna Vabariiklikus Haiglas sünnitusabi ja günekoloogia alal.

01.08.1975 asus ta tööle onkoloogiakeskuses arst-radioloogina ja veebruarist 1979 günekoloog-onkoloogina. Selles ametis oli ta oma elu lõpuni – vanemarst günekoloogilise onkoloogia alal. Olav oli arst selle kõige õilsamas mõttes, ta hoolis nii enda kui ka kolleegide haigetest, kui vähegi võimalik viskas neile pilgu peale ka nädalavahetustel. Erialaliselt läks ta kaasa uusimate ravimeetoditega ja mis olulisim – oli väga hea õpetaja meile kõigile, hinnatud arst nii kaastöötajate kui ka haigete hulgas.

Olav oli isana Indrekule ja Marekile ning abikaasa Urvele samuti erakordne. Alati imestasime, kust selline mees tuleb, kes nii palju kodustest toimetustest oma õlule võtab!

Meie osakonnas oli Olav autori- teet, kes oma leebe diplomaatiaga maandas kõik pinged, mis vahel tekkisid. Ta oli alati olemas, kui oli raske ja ta oli alati osaline osakonna õnnelikel hetkedel.

Elu läheb edasi, tuleb ette nii kurbi kui ka rõõmsaid hetki, kuid siis saab olema teisiti, kui Sinuga. Me ei laula vist kunagi enam peo lõppedes, et ära koo mu käpikuisse päikest. See oli Sinu laul.

Puhka rahus, kallid sõber. Mõttes täname aja eest, mil saime koos olla.

Sinu kolleegid
naistehaiguste keskusest

Aprillilõpu ärevad ööd EMO-s

26.-27. aprilli rahutused Tallinnas viisid kõrgendatud valveseisundisse ka PERH-i erakorralise meditsiini osakonna. Peamine põhjus „kuumadest“ öödest kirjutamiseks on see, et väga paljud tavainimesed on avaldanud soovi südamest tänada meie meditsiintöötajaid. Olgu siinkohal öeldud Kuukirja lugejate ja linnakodanike poolt kõigile tublidele meedikutele: SUUR TÄNU!

EMO juhataja, dr Vassili Novak, kuidas EMO kriitilisel ajal hakkama sai?

“Kui kasutada sõna „ehmatas“, siis kõige rohkem ehmataski just see, et niisugune asi, möll ja lõhkumine üldse Tallinnas ja Eestis võimalikuks osutus.

Haigla poolt vaadatuna ei läinud asi siiski üle selle piiri, kus oleks pidanud mobiliseerima lisajõudusid ja kokku kutsuma kriisimeeskonda.

26. aprilli hilisõhtul, pärast trenni, sõitsin koju läbi kesklinna – esimesed helistamised olid selleks ajaks juba olnud –, et oma silmaga olukorda hinnata. Operatiivside toimis, üheks hetkeks oli kliinikujuhataja siin juba valves. Tundus, et kella kahe paiku hakkas olukord linnas rahunema.

Järgmine uudis oli see, et hommikul kella kaheksa paiku, valvete ülevandmise juures, sain teada, et meile oli toodud 27 kannatanut ja, mis veelgi hullem, üks inimene suri. Kolm kannatanut vajasis intensiivravi, st nende seisund oli raske.

Muidu, näiteks jaanipäevade paiku, on töö samalaadne, just arvude ja vigastuste poolest, aga nüüd toimunu oli kindlasti väljaspool tavalist olukorda.

Personal on tubli

Meil on väga hea personal ja nendel päevadel juhtusid valves olema just eriti tublid inimesed. Need olid tavalisest raskemad valved, emotsionaalse lisakoormuse tõttu. Ööd on küll ütelnud, et emotsioonideks ei olnud aega, tööd oli palju, see tuli kiiresti ära teha.

Aga haiget võetakse ikka nagu haiget ja osutatakse kõigile vajalikul määral abi. Siis oli juba selge,



30. aprillil käis sotsiaalminister tänamas EMO töötajaid. Pildil (vasakult) kantsler Maarja Mändmaa, asekancler Ivi Normet, minister Maret Maripuu ja anestesioogiakliiniku juhataja dr Andrus Rimmelgas.



EMO juhataja dr Vassili Novak.

et peame olema valmis sündmuste edasiseks arenguks ja seadsime sisse kõrgendatud valmisoleku.

Kõige keerulisem aeg oli 26. öö hakul, 11-12 paiku, kui esimesed raskemad haiged hakkasid tulema. Telekast oli näha, mis toimub, aga ei osanud arvata, kui suureks vigastatute laviin võib paisuda.

Muretsema pani see, kuidas erakorraliste haigete kõrval meie tavalised patsiendid teenindatud saavad ja kuidas triaaz hakkama saab. Kui korraga saabub palju patsiente, siis muutub keeruliseks ka triaazi töö. Tagantjärele

on ehk huvitav märkida, et selle mäsu ajal vähenesid kiirabi tavaväljakutsed – kõhuvalud jms – oluliselt.

27. olin ise rohkem väljas, sõitsin autos ja osalesin vahetult abiandmisprotsessis.

Kiiresti ja ratsionaalselt

Kiiresti moodustati kriisistaap, kuhu kuulusid ka Tervishoiuameti esindajad. Nemad võtsid enda peale koordineerimise, et jaotada koormus haiglate vahel mõistlikult ära.

Kõige raskemal perioodil juhtis siinset tegevust kliinikujuhataja dr Rimmelgas, minul oli järgmistel päevadel juba kergem. Kõigile, kes abi vajasis, sai abi osutatud. Laupäevapühapäeva jooksul käis haiglas veel patsiente fikseerimas oma pisemaid vigastusi, mis nagu otsesest erakorralist abi poleks vajanudki, aga me võtsime siiski kõik vastu.

Abivalmis kolleegid

Positiivse momendina tooksin välja, et kui tavaolukorras esineb ehk nädalavahetuseks töögraafiku koostamisel

teinekord raskusi, siis hädaolukorras on meeldivalt palju abipakkujaid. Tuli 4-5 sellist kõnet kolleegidelt, kes parasjagu tööl ei olnud, aga pakkusid end appi. Näiteks helistas üks tohter, kes on praegu lapsepuhkusel, et ta võib tulla tööle, kui on tarvis. Ja teine tohter, kes parasjagu oli Võrus, ütles, et on nõus kohe Tallinna sõitma.

Hea tunne on, kui tead, et abivalmis kolleegid on alati nõus aitama.

Mõned öed ja abilised, just kogenumad töötajad, sai siiski nendel öödel spetsiaalselt välja kutsutud. Neil päevil tööl olnud personal on küll kiituse ja tänu ära teeninud, nad olid väga tublid!

Kokkuvõtteks võiks välja tuua järgmised momendid. Õnneks, jumala abiga, inimestel ei olnud palju suuri vigastusi. Kindlustunnet andis see, et informatsioon liikus hästi ja juhtivad persoonid tegutsesid asjalikult, hoidisid protsessi kontrolli all. Kindlasti on oluline, et meil on heatahtlik ja abivalmis personal. Ja muidugi, teatud kogemus, mis meil olemas on, võimaldas olla enesekindlam.”

Juuni on uue doonori kuu!

Verekeskus korraldab juunis kampaania „Uue doonori kuu“, mille eesmärgiks on uute doonorite kaasamine ning veredoonorluse tutvustamine Eesti elanikele.

Doonorlus on heategu, mis ei nõua palju aega ega pingutust ning sellega saaksid hakkama paljud meist, kuid praegu on doonorite arv umbes 2% Eesti elanikkonnast. Tegelikult peaks doonoreid olema vähemalt kaks korda rohkem.

Maailma Tervishoiuorganisatsiooni (WHO) soovitusel peaks stabiilsete verevarude tagamiseks doonorite arv riigis olema vähemalt 4% elanikkonnast. Madal doonorite protsent tähendab eelkõige seda, et Eesti sõltub peamiselt püsidoonorite heast tahtest, tervisest ja võimalusest tulla vereloovutusele ning verekrüside tekkimisel on doonorite valik piiratud. Tänapäeval on ülioluline innustada terveid ja abivalmis inimesi verd loovutama.

Terve juunikuul jooksul ootab verekeskus uusi doonoreid ning kampa-



Doonorid on kõige paremad inimesed, kinnitavad verekeskuse töötajad.

nia ideeks on veredoonorluse tutvustamine ja tähelepanu juhtimine doonorite tähtsusele. „Viimase kolme aasta jooksul on esmaste doonorite arv

pidevalt langenud. Samal ajal kasvab Eesti haiglate vajadus verekomponentide järele ning see tähendab, et Eesti vajab uusi vereloovutajaid, kes võtavad elude päästmise oma südameasjaks”, ütles verekeskuse juhataja Riin Kullaste.

Kampaania „Uue doonori kuu“ abil soovib verekeskus jõuda eelkõige noorte inimesteni, sest juba täna on vaja kasvatada uut doonorite põlvkonda, et teenekate doonorite asemele, kes vanuse tõttu peavad vereloovutamise lõpetama, tuleksid verd loovutama terved ja abivalmis noored.

Kahjuks on Eestis veel laialt levinud mõte, et verepuudus ei ole minu mure ning kampaania „Uue doonori kuu“ abil loodab verekeskus tõsta elanike teadlikkust doonorluse vajalikkuse suhtes. Iga päev juhtub raskeid õnnetusi ning järjest rohkem tehakse Eesti haiglates keerulisi operatsioone, mille käigus vajatakse doonoriverd. „Verd loovutades on võimalik aidata raske

seisundis patsiente, kes võivad olla ka meist ükskõik kelle sõbrad, lähedased, tuttavad või ootamatu saatusekäänaku tõttu meie ise”, selgitab Riin Kullaste.

Uue doonori kuu raames taaskäivitatakse koostöös kaitsejõududega doonortelkide projekt. Juunis püstitatakse doonortelgid Tallinnas, Rakveres ja Keilas. Lisaks sellele jagatakse doonorluse alast informatsiooni ning kutsutakse inimesi verd loovutama. Kõikidel huvilistel on võimalik tutvuda verekeskuse tööga Ädala tänaval ning läbida tasuta tervisekontroll, mille käigus määratakse kolesterooli, veresuhkru ja hemoglobiini tase ning veregrupp. Juunikuul jooksul loositakse uute doonorite vahel välja hulganisti auhindu ning pakutakse kohalikele muudki huvitavat.

Lisainformatsiooni leiab verekeskuse kodulehelt www.verekeskus.ee.

Marina Talisainen
kommunikatsioonispetsialist

KUUKIRI

Toimetus:

Aime Taevere, e-post: aime@editor.ee
tel: 501 6338

Inga Lill, e-post: inga.lill@regionaalhaigla.ee
tel: 617 2247

Väljaandja: OÜ Editor Grupp
Trükiarv: 1500